

Parlem del dissabte 21 de gener, el dia de la reunió entre vostè i José Luis Rodríguez Zapatero. Les presses del president del Govern espanyol s'expliquen per una pressió mediàtica contra el PSOE i segurament per una pressió dins del seu partit. Les presses de Convergència, com s'expliquen?

—Convergència no tenia pressa. Però aquest era un procés que estava en vies de podrir-se, tal com anava. Quedava clar que, desgraciadament, els partits catalans junts no tenien capacitat d'actuació perquè el PSC actuava més com a partit espanyol que no pas català i perquè, a més, el president de la Generalitat havia quedat inhabilitat, pels seus, per fer un front comú. Això s'havia demostrat pocs dies abans, quan ell mateix va provocar una reunió de líders catalans, quan ens vam autoconvocar per uns dies després i el PSOE va impedir aquella convocatòria. Com que la unitat catalana era una pura ficció, una utopia, algú havia d'agafar la responsabilitat de prendre una decisió.

—No podia esperar?

—Era el moment, perquè ja s'havia acabat el procés d'exposició de les posicions dels uns i dels altres. Ja ens ho havíem dit tot. I efectivament el PSOE tenia pressa. Per tant, també nosaltres havíem d'aprofitar la pressa del PSOE per fer l'última pressió, que és el que es va fer el dissabte 21 a la Moncloa.

—Era el moment en què es podia treure més profit a la negociació?

—Sí, n'estic convençut, perquè el PSOE havia arribat al límit. Unes setmanes més i la situació s'hauria anat deteriorant i podrint. Ja ens havíem trobat amb un PSOE, en algun moment, amb una certa impossibilitat política d'arribar a qualsevol mena d'acord. En aquest sentit, en Zapatero va fer tantament d'accelerar-ho. Jo vaig anar a la Moncloa per prendre un acord, en un sentit o en un altre, és a dir sortir amb un sí o un no. I així li ho vaig dir al president del Govern espanyol. Qui va tenir molta pressa per comunicar l'acord va ser ell, més que jo mateix, perquè jo preveia que allò podia anar d'una altra manera (més tranquil·la) i almenys podia durar un parell o tres de dies més.

—En la negociació a Catalunya, CiU va pressionar ERC per aixecar el llistó. En canvi, al final, aquesta

“ERC no pot rebutjar aquest Estatut per un atac de banyes”

El president de CiU defensa l'Estatut pactat amb el president espanyol i critica l'oposició d'ERC a l'acord. Afirmar que la situació estava “podrint-se” i que la unitat catalana era “utòpica”.

unió no ha existit. Vostès han actuat d'una manera unilateral respecte a Esquerra Republicana? Per què aquest canvi?

—S'ha d'explicar tota la història. Efectivament nosaltres, a Catalunya, niem un objectiu que era fixar un horitzó nacional d'autogovern. Esquerra F

publicana, en canvi, tenia l'objectiu de treure l'Estatut a qualsevol preu perquè això justificava el tripartit. Vam estar pressionant perquè del Parlament de Catalunya sortís un Estatut que marqués aquest horitzó nacional. Crec que això ho vam aconseguir. Tot i que no al cent per cent, perquè hi vam haver de cedir alguna cosa perquè finalment sortís l'Estatut del Parlament de Catalunya. N'estic molt content del que es va fer al Parlament de Catalunya. Recordo, en aquest sentit, que Esquerra Republicana, tres dies abans de votar-se l'Estatut al tripartit ja havia entregat el seu vot al tripartit i al partit socialista, abans que es tanqués el model de finançament. Ara que tant protesten hem de recordar que abans de la votació definitiva del Parlament de Catalunya ells ja havien entregat el seu vot al tripartit.

—**Què ha passat a Madrid, doncs?**

—Tothom sabia, si no volia fer trampes al solitari, que l'Estatut que sortís del Parlament de Catalunya no seria aprovat fil per randa pel Govern espanyol. Això ho sabia tothom. Ara, durant aquest últims mesos, hem pogut veure l'Espanya intemperant.

Sabent que no treuríem el cent per cent, la qüestió era poder treure un estatut raonable, entenen per raonable dues coses: un Estatut que ens permetés dir que tenim un de molt millor que no pas el vigent, el de l'any 1979. I, segon, havia de ser un Estatut que no ens creï hipoteques insalvables de cara als propers vint anys. I la resposta a aquests dos interrogants és l'Estatut que hem pactat.

Per CiU la qüestió fonamental era fixar un horitzó per saber on anem, l'acord del 30 de setembre, i fer una part important d'aquest camí en la negociació a Madrid: el pacte del 21 de gener. Es podria haver fet d'una altra manera. Hauria estat molt més còmode per als polítics catalans rebaixar l'Estatut a Catalunya, d'acord amb el PSOE —que és el que va intentar el PSC—, i que ens l'aprovessin íntegrament a Madrid. Això era fantàstic perquè hauríem quedat de meravella. Però Catalunya no tindria un horitzó d'autogovern marcat pel 90% dels seus diputats i Espanya no sabria on volem anar.

—**Això és reconèixer implícitament que aquest és l'Estatut que volia el PSOE.**

—No, després hi ha hagut una negociació i hem tret tot el que podíem. I pu-

demostrar que el PSOE, en el tràmit de l'Estatut de Catalunya, volia un Estatut inferior al que finalment es traurà. En temes de finançament, per exemple. El que volia, de fet, és el pacte que va fer el tripartit en matèria de finançament al maig o juny de l'any passat, que és allà on el PSOE, a través del PSC, va posar els seus límits. Aquell pacte del tripartit Huguet-Saura-Castells del 2005 és clarament inferior a l'acordat pel PSOE-CiU del 21 de gener.

—**Es podia haver aconseguit el mateix amb un pacte de legislatura?**

—De pacte de legislatura, mai n'hem tret un de tan brillant. Hem aconseguit quatre o cinc eixos fonamentals. Primer, des del punt de vista identitari: per primer cop a la història, les Corts espanyoles votaran —elles, no nosaltres— una llei que, en el seu preàmbul, diu que reconeix la votació que ha fet el Parlament de Catalunya on defensa que Catalunya

“En quin escenari diferent de l'actual es podia aconseguir un millor Estatut?”

és una nació. Això no havia passat mai. Ni ho té Galícia ni ho té Euskadi. Això ens obre la porta perquè, si un dia es reforma la Constitució, en aquesta modificació —que és l'última batalla que hauréem de fer en aquest procés— Catalunya vagi molt ben equipada, perquè en el seu Estatut, votat per les Corts, reconeix que Catalunya és una nació. A més l'Estatut inclou el dret i deure de conèixer el català; el reconeixement dels drets històrics de Catalunya en cinc grans àmbits i, a més, la presència de Catalunya a la Unesco. En l'eix de l'autogovern, hem aconseguit el blindatge i la incorporació de competències noves (immigració, gestió de totes les infraestructures de transport i definició de competències que ja reconeixia el del 1979). I en el tercer gran àmbit, el del finançament, tenim tres o quatre coses molt bones de les que defensava el Parlament, una que avança bé (la cistella d'impostos, que, per primer cop, tindrà Catalunya i li re-

clamarà Madrid i que puja a 4.320 milions d'euros anuals) i una altra que ha quedat bloquejada (l'agència tributària), sobre la qual no ens hem pogut posar d'acord.

Tot això no s'aconsegueix amb un pacte de legislatura.

—**Però un pacte de legislatura és per quatre anys i un Estatut és per quatre o cinc legislatures.**

—Per això insisteixo en aquest punt: crec que treiem un Estatut prou potent perquè no tinguem hipoteques en els pròxims vint anys. De tot l'Estatut, els temes en què no ens n'hem sortit són la cistella d'impostos i l'agència tributària. Per canviar aquests dos punts no cal tocar l'Estatut. Amb un bon pacte de legislatura en el futur, sense tocar l'Estatut que tindrem, podríem avançar sobre tots dos punts. Per tant, no ens hipotequem. Hi ha un marc d'autogovern molt millor que haurem de desenvolupar en els propers anys i, òbviament, depenent de la força que tinguem a Madrid podrem anar més enllà o més ençà. I, a més, tenim un punt de referència, l'Estatut del 30 de setembre, que és on volem arribar finalment.

—**Si ERC diu finalment que no a aquest Estatut, serà la primera vegada en la història que, en un moment de cruïlla, hi ha un enfrontament directe entre les dues parts del catalanisme. Quines conseqüències té això en el catalanisme?**

—ERC no pot rebutjar aquest acord per un atac de banyes. ERC ha estat dient, durant mesos i mesos, que aquesta era la gran oportunitat històrica per poder tenir un Estatut nou i, fins fa quatre dies, ERC estava perfectament disposada a signar aquest Estatut. I ERC no té cap autoritat moral sobre el tema del finançament, perquè —ho torno a recordar— ERC, abans del 30 de setembre, havia entregat el seu vot als socialistes i al tripartit en matèria de finançament: aquell pacte d'Huguet, Saura i Castells que ja donaven per bo era pitjor que el que s'ha obtingut a Madrid. Què passa, doncs? Que ERC ha fet una aposta molt important a favor de Zapatero i del Partit Socialista i ara se senten decebuts i enganyats pel PSOE. Però això no és culpa de CiU. Si hi ha un culpable, serà el PSOE i el president del Govern espanyol. Sembla que aboquen la seva ira contra CiU, quan l'única cosa que ha fet

CiU és aprofitar un pacte que li oferia el president del Govern espanyol. En un moment en què o pactava algú o tot se n'anava en orris. Un atac de banyes mereix carregar-se l'aposta que ells havien fet per un Estatut nou?

—**Es va descartar la retirada de l'Estatut?**

—En quin escenari, diferent de l'actual, Catalunya pot aconseguir un millor Estatut que aquest? Si ens diguessin que, amb Bono de president espanyol o amb Rajoy de president espanyol, tindrem un Estatut més bo, jo optaria per esperar i tornar-ho a intentar d'aquí a dos anys. Però tal com està la política espanyola s'ha d'escollir el que podem treure del Govern Zapatero o la incògnita del que vingui després, que crec —i ho dic jo, que no li he donat suport— que no serà millor. Hem de tocar de peus a terra.

—**I això fa impensable un acord CiU-ERC per a la pròxima legislatura? Això convertiria el PSC en l'únic partit imprescindible.**

—El partit que ha fet impossible una majoria nacionalista al Parlament de Catalunya —perquè va optar per un altra via: la de reforçar el Partit Socialista i intentar convertir-lo en el gran referent de la política catalana— va ser ERC. En un futur, hi haurà possibilitat de recompondre això? No ho sé. Ja ho veurem segons els resultats electorals. Jo tinc clara una cosa: a Catalunya hi ha d'haver un president de la Generalitat nacionalista. És la mateixa opció d'ERC? Fins ara han demostrat que no.

—**Vostè, doncs, accepta l'anàlisi que diu que el PSC passa a ser l'únic partit imprescindible en un futur Govern?**

—No, en absolut. Això passaria en el cas que CiU tragués un resultat molt justet. Però què passarà si CiU treu un resultat molt ample? El PSC no serà imprescindible, ni de bon tros. No ho ha estat durant 23 anys. Per tant, dependrà del vot de la gent. Vull dir que els pactes estan tots oberts. Excepte un —almenys, per part nostra—: amb les condicions actuals del PP, no hi ha pacte possible amb ells.

—**El president Pasqual Maragall s'ha mantingut al marge de la negociació de l'Estatut...**

—L'han mantingut al marge...

—**Això enforteix o afebleix Pasqual Maragall?**

— Jo crec que a Pasqual Maragall l'afebleix i molt. Us imagineu aquest mateix procés amb el president Pujol a la Generalitat? Que el president hagués estat *out* d'aquesta negociació i que l'hagués feta el cap de l'oposició fos qui fos? Impensable, no? Doncs això ha succeït aquest cop. Per tant, el president Maragall, com a tal, ha quedat molt en qüestió. Ha quedat tremendament desdibuixat. I amb això no li resto el mèrit, que ja li vaig reconèixer el 30 de setembre, d'haver portat el seu partit cap a un escenari d'Estatut que fa tres o quatre anys, en mans del Partit Socialista, era bastant impensable.

—**I la institució, la presidència de la Generalitat, l'afebleix?**

—Ha quedat tremendament tocada en els dos anys de mandat d'en Pasqual Maragall. No solament per la seva absència de la negociació de l'Estatut, sinó també per la seva incapacitat de canviar el Govern quan ell va voler. O és que això reforça la institució? I va quedar en dubte quan ell solet crea polèmiques absolutament absurdes com la del 3%.

—**L'Estatut del 1979 s'ha allargat 27 anys. Què li espera a aquest?**

—No ho sé, sincerament. Sempre he dit, i vull ser conseqüent, que si fas un Estatut no pots pretendre canviar-lo al cap de cinc anys. Pots estar quinze o vint anys sense fer un Estatut nou. Una altra cosa és fer una reforma molt concreta de dos o tres articles. Això és una altra cosa. No implica aquest enrenou.

—**Hi ha la sensació generalitzada que, amb Zapatero, va tractar alguna cosa més. En el supòsit que vostè sigui el pròxim president de la Generalitat, faria sortir al balcó en Rodríguez Zapatero?**

—No. Sortirà al balcó de la Generalitat qui li toca sortir, que és el president i alguns membres destacats de la força política que representa. Per cert, ja que es parla de pactes secrets. Quan es faci el referèndum, CiU continuarà sent el partit de l'oposició i Artur Mas el cap de l'oposició. Si haguéssim pactat tantes coses, hauria pactat l'entrada al Govern de la Generalitat. M'haurien dit que no? Però nosaltres no serem al Govern si no és per la voluntat de la gent.

Salvador Cot
Àlex Milian

ERC, el pas que fa vertigen

L'acord CiU-PSOE sobre l'Estatut ha posat en una situació complicada ERC. L'"Espanya amiga" de Zapatero ja ha mostrat els seus límits i l'aposta pragmàtica dels republicans d'aliança amb el federalisme espanyol s'ha esgotat. Per a ERC s'obre una etapa de replantejaments estratègics que pot comportar canvis vertiginosos.

Era imaginable un nou Estatut aprovat per un acord del PSOE i CiU. Però aquest desenllaç comporta d'altres canvis. Especialment en les estratègies polítiques dels socialistes al Congrés de diputats. De moment, la formació independentista ha anunciat que no donarà suport a aquest acord, constatat l'escàs marge de modificar a l'alça aspectes que fins ara havien estat considerats bàsics en la negociació de l'Estatut, com el finançament i la definició de Catalunya com a nació. Sí que ho han fet ja el PSC i els seus socis de govern a Catalunya. Tot i així, Esquerra ha deixat clar no pensa trencar el tripartit.

El fet és que amb l'acció de Rodríguez-Zapatero, l'"Espanya amiga",